

Obligátny nástroj

Učebné osnovy obligátneho nástroja v I. stupni základného štúdia a hry na nástroji v II. stupni základného štúdia pre študijné zameranie spev.

Platí od školského roku 2019/2020

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník prvej časti I. stupňa

Predmet: obligátny nástroj

Počet hodín týždenne: 0,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Obsah	Žiaci
Uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, koordinácia rúk a nôh.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji,
Budovanie a postupné rozširovanie spôsobu hry a úderovej gramotnosti (non legato). Orientácia na klaviatúre.	<ul style="list-style-type: none"> • získajú prstokladové návyky,
Notopis (v husľovom kľúči: $g - g^2$, v basovom: $c - g^1$), hodnoty nôt, pomlčiek, poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch.	<ul style="list-style-type: none"> • definujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek a označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte v študovanej skladbe.

2. ročník prvej časti I. stupňa

Predmet: obligátny nástroj

Počet hodín týždenne: 0,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Obsah	Žiaci
Utvrdzovanie správneho spôsobu používania hracieho aparátu a koordinácie rúk a nôh. Technické cvičenia: vhodné prstové a iné cvičenia z klavírnych škôl.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, • používajú správny prstoklad pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca),
Spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna v oboch rukách.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú poznatky z oblasti frázovania.

3. ročník prvej časti I. stupňa

Predmet: obligátny nástroj

Počet hodín týždenne: 0,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Obsah	Žiaci
Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky. Hra stupníc.	<ul style="list-style-type: none"> • používajú správne sedenie, resp. státie, postavenie rúk, • zvládnu hru durových stupníc s krížikmi a s béčkami cez dve oktávy v rovnom pohybe v súlade s obsahovými štandardmi,
Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť. Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov. Práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite.	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnu hru tonického kvintakordu s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, • aplikujú spôsoby hry v klavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato, • pracujú správne s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku,
Systematický nácvik hudobného materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe, • interpretujú vybrané skladby.
Základy používania pedálu.	

4. ročník prvej časti I. stupňa

Predmet: obligátny nástroj

Počet hodín týždenne: 0,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Obsah	Žiaci
Práca s technikou na základe zvukovej predstavy, pri ktorej sa koordinujú pohybové reakcie – rozvíja sa hrací aparát dieťaťa. Zvládnutie durových stupníc (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka).	<ul style="list-style-type: none"> • používajú správne sedenie za klavírom, postavenie rúk, • zvládnu hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe,
Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka). Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť.	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnu hru molových stupníc harmonických, • zvládnu hru tonického kvintakordu s obratmi,

Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov.

Návyky správneho prstokladu.

- dokážu frázovať dlhšie melodické celky,
- používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: obligátny nástroj

Počet hodín týždenne: 0,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Obsah

Koordinácia oboch rúk a technická zručnosť:
osamostatňovanie funkcie pravej a ľavej ruku.

Legato v tempe: vyrovnanie.

Sluchovo-hudobná predstava: rozvíjanie.

Uvedomovanie si svojich rozvojových možností, akceptovanie spätnej väzby.

Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady a tempa: formovanie.

Žiaci

- dokážu uvedomele a samostatne pracovať s melodickou líniou zvládnu základnú techniku nástroja,

- dokážu efektívne pracovať s hudobnou a sluchovou predstavou,

- počúvajú sa pri hre,

- dokážu správne frázovať dlhšie melodické útvary a charakterovo stvárniť skladbu.

2. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: obligátny nástroj

Počet hodín týždenne: 0,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Obsah

Rozvíjanie a zdokonaľovanie vedomostí a zručností nadobudnutých v predchádzajúcom štúdiu.

Rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb.

Durové a molové stupnice v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka.

Žiaci

- rozumejú umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb,

- dokážu efektívne pracovať s hudobnou a sluchovou predstavou,

- ovládajú hru durových a molových stupníc (harmonických a melodických),

Hra ľudových piesní podľa sluchu.	• rozpoznajú základné harmonické funkcie, vedia ich analyzovať,
Zvládnutie skladieb: tance, menuety, fughetty a pod., prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu.	• interpretujú skladby rôznych štýlových období.

3. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: obligátny nástroj

Počet hodín týždenne: 0,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Obsah	Žiaci
Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie a zdokonaľovanie.	• dokážu samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na vokálnych skladbách,
Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí.	• rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné.	• zvládnu interpretáciu skladieb, dokážu sami naštudovať jednoduché skladby,
Samostatná a efektívna práca na daných skladbách.	•
	• improvizujú.

4. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: obligátny nástroj

Počet hodín týždenne: 0,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Obsah	Žiaci
Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie a zdokonaľovanie.	• dokážu samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka,
Presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického.	• pracujú správne s hudobnou frázou skladby,
Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí.	• rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.	• zvládnu interpretáciu skladieb: polyfonické skladby náročnejšieho charakteru, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné,
Harmonické cítenie.	• aplikujú základy tvorby harmonického sprievodu.

Hra na nástroji

II. stupeň základného štúdia

1. ročník II. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji

Počet hodín týždenne: 0,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 22

Obsah	Žiaci
Rozvíjanie zručností nadobudnutých v predošlom štúdiu.	<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaľujú návyky hudobno-interpretáčnych prostriedkov,
Interpretácia skladieb rôzneho charakteru a štýlu.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú prednesové skladby rôzneho charakteru primeranej náročnosti,
Rozvíjanie sluchovo-motorických zručností.	<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaľujú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou stránkou,
Hra ľudových piesní, improvizácia.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú princípy tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek.

2. ročník II. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji

Počet hodín týždenne: 0,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 22

Obsah	Žiaci
Interpretácia skladieb primeranej náročnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaľujú štýlovú interpretáciu po technickej a výrazovej stránke,
Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov.	<ul style="list-style-type: none"> • využívajú hudobno-teoretické vedomosti s predchádzajúcich ročníkov,
Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú princípy tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek.

3. ročník II. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji

Počet hodín týždenne: 0,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 22

Obsah	Žiaci
Rozvíjanie technických zručností.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú skladby rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách,
Kultivovanie hudobno-interpretáčnych výrazových prostriedkov.	<ul style="list-style-type: none"> • venujú pozornosť kultivovanému hudobno-interpretáčnemu prejavu,
Využívanie hudobno-teoretických poznatkov.	<ul style="list-style-type: none"> • preukážu základy improvizácie,
Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú ľudové piesne podľa sluchu s použitím základných harmonických funkcií.

4. ročník II. stupňa základného štúdia

Predmet: hra na nástroji

Počet hodín týždenne: 0,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 22

Obsah	Žiaci
Systematizácia a rozvíjanie hudobno-teoretických vedomostí z predchádzajúcich ročníkov.	<ul style="list-style-type: none"> • systematizujú hudobno-teoretické vedomosti z predchádzajúcich ročníkov,
Interpretácia klavírnych skladieb a vokálnych sprievodov zodpovedajúcich technickým a interpretačným požiadavkám jednotlivých žiakov.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú klavírne skladby a vokálne sprievody rôznych štýlov - transponujú samostatne jednoduché melodické útvary,
Tvorba sprievodu.	<ul style="list-style-type: none"> • tvoria sprievod.